

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу
Кафедра фінансів, обліку і оподаткування

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни
«ФІНАНСОВИЙ РИНОК»

(<https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=2486>)

Викладач (і) к.е.н., доц. Чкан Ірина Олександрівна
<http://www.tsatu.edu.ua/fk/people/chkan-iryna-oleksandrivna/>

Кількість кредитів 3
Загальна кількість годин 90

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Дисципліна «Фінансовий ринок» спрямована на формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загальних та фахових компетентностей щодо опанування засад функціонування фінансового ринку як підсистеми фінансових відносин. Дисципліна зорієнтована на вивчення таких питань, як: сутність та складові фінансового ринку; основи правового регулювання фінансового ринку в Україні; поняття, розвиток фінансового посередництва, його сутність та значення; ціноутворення на фінансовому ринку; структура процентних ставок фінансового ринку; зміна вартості грошей у часі та методи визначення вартості грошових потоків, що генеруються фінансовими інструментами; сутність ризику на фінансовому ринку та причини його виникнення; складові грошового ринку, попит та пропозиція на фінансові інструменти; значення ринку капіталів для процесу заощадження капіталу; класифікація пайових фінансових інструментів; порядок випуску, реєстрації та розміщення акцій в Україні; економічна сутність похідних фінансових інструментів та їх класифікація; сутність валютного ринку, його структура та функції; фондова біржа як організаційно оформлений постійно діючий ринок, види фондових бірж, біржові операції; фундаментальний та технічний аналіз, його значення для вивчення ринку і прийняття стратегічних рішень.

Метою вивчення дисципліни є розкриття теоретичних та практичних основ розвитку та функціонування фінансового ринку як підсистеми фінансових відносин.

Завдання дисципліни полягає у вивченні взаємозв'язків між джерелами фінансових ресурсів та їх використанням на основі аналізу руху грошових потоків в економіці; розкриття особливостей обігу різних видів фінансових інструментів на основі аналізу відповідних сегментів фінансового ринку та

розгляду основ функціонування організованих ринків; обґрунтування необхідності регулювання фінансового ринку та розкриття його видів, форм, методів; виявлення значення фінансового посередництва для забезпечення виконання фінансовим ринком своїх функцій, класифікація та характеристика фінансових інститутів.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які студент набере в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ФК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро - та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. ФК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. ФК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ФК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.	РН03. Визначити особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. РН04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. РН05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). РН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. РН14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. РН21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. РН24. Використовувати сучасні підходи продажу фінансових продуктів і послуг, володіти техніками здійснення ефективних комунікацій. РН26. Обґрунтовувати джерела фінансового забезпечення діяльності на мікро-, макро й мезорівні та оцінювати ефективність їх використання.

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці.
2. Регулювання фінансового ринку.
3. Фінансові посередники.
4. Процентні ставки та їх структура.

5. Ризик та ціна капіталу.
6. Грошовий ринок та ринок банківських позичок.
7. Ринок облігацій як складова ринку капіталів.
8. Ринок пайових цінних паперів.
9. Ринок похідних фінансових інструментів.
10. Валютний ринок.
11. Фондовий ринок.
12. Фундаментальний та технічний аналіз.

Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці.
2. Регулювання фінансового ринку.
3. Фінансові посередники.
4. Процентні ставки та їх структура.
5. Ризик та ціна капіталу.
6. Грошовий ринок та ринок банківських позичок.
7. Ринок облігацій як складова ринку капіталів.
8. Ринок пайових цінних паперів.
9. Ринок похідних фінансових інструментів.
10. Валютний ринок.
11. Фондовий ринок.
12. Фундаментальний та технічний аналіз.

Політика курсу

- Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університету.
- Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.
- Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література

1. Арутюнян С.С., Іоргачова М.І. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / Арутюнян С.С., Іоргачова М.І. та ін.; за заг. ред. С.С. Арутюнян, М.І. Іоргачова. – Харків: «Діса плюс», 2020. – 312 с.

2. Берідзе Т. М. Фондовий ринок: функціонування та розвиток : монографія / Берідзе Т. М., Лохман Н. В., Пасічник Н. В. – Кременчук : Щербатих О. В. [вид.], 2018. – 252 с.

3. Ринок фінансових послуг : підручник / [Приказюк Н. В. та ін.] ; за ред. Н. В. Приказюк. – Київ : Ямчинський О. В. [вид.], 2019. – 756 с.

4. Розвиток фінансового ринку України в умовах європейської інтеграції: проблеми та перспективи [колективна монографія] / за заг.ред. В.Г. Барановой, О.М. Гончаренко. – Харків: «Діса плюс», 2019. 370 с.

5. Фінансовий ринок : підруч. : у 2 т. / Держ. фіск. служба України, Ун-т держ. фіск. служби України. – Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2018. – Т. 1 / [Ю. М. Коваленко та ін.] ; керівник авт. кол. і наук. ред. д-р екон. наук, проф. Ю. М. Коваленко. – 2018. – 441 с.

6. Фінансовий ринок: Навч. посібник за заг. ред. Арутюнян С.С., Добриніна Л.В. та інші. К.: Гуляєва В.М. 2018. 484 с.

7. Фінансовий ринок: Навчальний посібник / Н. В. Трусова, С. А. Нестеренко, І. Є. Якушева та ін. – Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2021. – 236 с.

8. Фінансові інструменти: операції з облігаціями: науково-практичний посібник / В.І. Козак, С.О. Москвін, В. В. Посполітак. К.: DESPRO, 2019. 132 с.

Гарант освітньої програми

(підпис)

Сергій КОСТОРНОЙ